

OpiNor

Prosjektleder Marte Marie Gjerstad

NARVIK 23.09
24.09
2024

- Et samhandlingsprosjekt mellom Nordlandssykehuset og Bodø kommune 2022-2025
- Startet som et forprosjekt høsten 2021 hvor det ble kartlagt behovet for et felles senter for opioidavhengige i Bodø
- Finansieres på prosjektmidler fra Statsforvalteren med mål om implementering i varig drift, i kommunen og sykehuset

Bakgrunn

- I overkant av 200 personer dør av overdose i Norge hvert år. Dette tallet har vært relativt stabilt siden begynnelsen av 2000-tallet med en svakt økende tendens de siste årene.
- LAR (legemiddelassistert rehabilitering) er en sentral faktor i at det ikke er flere overdosedødsfall i Norge.
- LAR innebærer bruk av legemidler som metadon og buprenorfin for å substituere og stabilisere opioidavhengigheten og stoppe/reducere bruk av rusmidler.
- Overdosedødelighet utenfor LAR er 2-3 x større enn i LAR.

Bakgrunn

- Det antas at det er 30-50% opioidavhengige i Norge som står utenfor LAR-behandling.
- Inklusjon av disse i LAR eller lav terskel substitusjonstilbud vil som følge kunne være betydningsfullt for å redusere overdosedødeligheten.
- Andelen opioidavhengige i Bodø utenfor LAR er ukjent. I og med at nyinkludering i LAR fortsatt er stor og at overdosedødeligheten er høyere utenfor LAR enn i LAR så antas det at de nasjonale tallene kan være riktige også for Bodø og Salten-området.
- På gruppenivå har opioidavhengige dårlig somatisk helse, og de søker i liten grad helsehjelp på egen hånd. Blant annet er det høy forekomst av infeksjonssykdommer som hepatitt C i opioidpopulasjonen som følge av intravenøs bruk.

Grunnlaget for etablering av felles senter

- Tilbudet til personer i LAR kan oppleves fragmentert, samt utfordrende i forhold til koordinering mellom alle involverte etater, der ansvarsfordelingen kan virke uklar.
- **Målgruppen innenfor LAR i Bodø:**
 - Det ble gjort en kartlegging av aktuelle brukere i Bodø som vil kunne være i behov av et forsterket utleveringstilbud
 - Kommunen hadde oppfølgingen av 20-30 brukere i LAR med utdeling av medisin
 - I tillegg var det brukere med en henteordning på tre eller flere dager i uken, hvor helhetsvurderingen er behovet for bedre oppfølging ut over henting av medisin
 - 26 personer i Bodø får Buvidal injeksjon
 - I dag ivaretar vi mellom 50-60 personer i Bodø

Grunnlaget for etablering av felles senter

- Lavterskel substitusjonsbehandling til personer med en opioidavhengighet, utenfor LAR (LAS)
- Denne målgruppen kjennetegnes blant annet ved:
 - ✓ Kortvarig ruskarrierer og tynn kontaktflate til helsetjenesten
 - ✓ Liten vilje til å oppsøke tradisjonell behandling
 - ✓ Negative erfaringer fra kontakt med tjenestene
 - ✓ Frafall fra LAR-behandling på grunn av manglende rusmestring eller andre motivasjonsvansker
 - ✓ Sammensatte/komorbide lidelser med personlighetsvansker og psykiske lidelser i tillegg til opiatavhengighet

Formålet med etableringen av OpiNor

- Etablere utleveringspoliklinikk for LAR
- Bygge tilbud rundt utlevering for å sikre helhetlig oppfølging
- Etablere lavterskel substitusjonstilbud for opioidavhengige utenfor LAR
- I et felles senter kan brukerne på daglig basis få dekket sine behov for tjenester fra kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten i samme bygg og av det samme helsepersonell.

Modellen

- 4 ansatte, 2 fra kommunen og 2 fra spesialisthelsetjenesten, i tillegg til psykolog og psykiater med tilstedeværelse en dag i uken. Like arbeidsoppgaver og ansvarsområder
- Lederfunksjon i begge organisasjonene
- Prosjektet er forankret 50 / 50 med støtte fra ledelsen i begge organisasjoner
- Lokaler som gir mulighet for tilkobling av andre tilbud og tjenester

Hva tilbyr vi i dag

- Kunne tilby oppstart og opptrapping av LAR medikamenter for nye brukere
- Observasjon før, under og etter medisininntak
- Buvidal injeksjoner
- Mulighet for oppfølging av urinprøvetaking, samt kunne gjennomføre lettere somatiske undersøkelser som måling av blodtrykk, lettere sårstell, etc.
- undersøkelse/oppstart antiviral behandling (Hepatitt C)
- Koordinering av tjenester, ansvarsgruppemøter
- Bistand til søknader, bolig, verge, NAV etc
- Samtaler

Samarbeid med andre aktører

- Arbeids- og utdanningsspesialist en halv dag i uken
- Etablert samarbeid med infeksjonsmedisinsk avdeling for oppfølging av Hepatitt C behandling
- Veiledningssenteret for pårørende

Samlokalisering

- Samlokalisert med Ruskonsulentene og Housing First, i Bodø kommune
- Synergier og effekter
- Felles brukere
- Kortere vei til tjenester
- Felles faglig fora
- Kultur på tvers av tjenestenivå

Erfaring etter et års drift

- Økning i antall henvendelser
- Positive tilbakemeldinger fra brukerne av tilbudet
- Gode historier som viser nytten av samlokalisering og samhandling på tvers av tjenestenivå
- Drop-in samtaler, lav terskel for hjelp
- Kraftig reduserte episoder med trusler og utagering

Et senter og et tilbud med rom for vekst

- Utviklingen av tilbudet til opioidavhengige
- Mulighet for samlokalisering med andre tjenester og tilbud
- Ser mulighetene, ikke begrensningene 😊